Instanţa de fond: Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) (jud. Panfil Cristina)
Dosarul nr. 3r-386/25 (2-25012985-02-3r-02072025)

Republica Moldova
Curtea de Apel Chişinău
D E C I Z I E

23 octombrie 2025 mun. Chişinău

Completul specializat în examinarea acţiunilor în contencios administrativ și în materie de insolvabilitate, reorganizare și dizolvare a persoanelor juridice din cadrul Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții de Apel Centru

Avînd în componența sa:
Preşedintele completului, judecătorul Mîra Ghenadie
Judecătorii Ghedrovici Nicolae şi Bostan Angela

A judecat în ordinea art. 243 alin. (2) al Codului Administrativ al RM, fără ședință de judecată și fără citarea participanților la proces, recursul declarat de SRL „Sanmiras" împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 09 iunie 2025, adoptată la cererea depusă de către Pretura sectorului Buiucani privind declararea inadmisibilității acțiunii în cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea depusă de SRL „Sanmiras" către Pretura sectorului Buiucani privind anularea actului administrativ și încasarea cheltuielilor de judecată,

Audiind raportul judecătorului Bostan A., în baza materialelor cauzei şi argumentelor recursului, Completul judiciar

c o n s t a t ă :

<u>Obiectul acțiunii, circumstanțele cauzei.</u>

La 31 ianuarie 2025, SRL „Sanmiras" a depus acțiune în contencios administrativ către Pretura sectorului Buiucani privind anularea actului administrativ și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin acțiunea înaintată SRL „Sanmiras” a solicitat anularea prescripției Preturii sect. Buiucani nr. 27 din 02 decembrie 2024 privind demolarea parcării auto amplasate în ***** (nr. cadastral *****).

Concomitent cu depunerea acțiunii în contencios administrativ a solicitat și suspendarea prescripției Preturii sect. Buiucani nr. 27 din 02 decembrie 2024 cu privire la demolarea benevolă și necondiționată a parcării auto amplasată în ***** (nr. cadastral *****) până la soluționarea definitivă a litigiului.

Soluția procesuală a instanței de fond ce constituie obiect al recursului.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 09 iunie 2025, s-a respins cererea de suspendare a executării prescripției Preturii sect. Buiucani nr. 27 din 02 decembrie 2024, ca inadmisibilă.

S-a declarat inadmisibilă acțiunea înaintată de SRL „Sanmiras” către Pretura sectorului Buiucani privind anularea actului administrativ și încasarea cheltuielilor de judecată.

S-a explicat titularului acțiunii că, inadmisibilitatea acțiunii exclude posibilitatea adresării repetate în judecată cu asemenea acțiune.

Argumentele recurentului vis-a-vis de pretinsele încălcări:

Invocînd ilegalitatea încheierii instanţei de fond la 20 iunie 2025, SRL „Sanmiras” a declarat recurs asupra acesteia.

În susținerea recursului, SRL „Sanmiras” a indicat că, încheierea Judecătoriei Chișinău(sediul Rîșcani) din 09 iunie 2025, prin care a fost declarată inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ intentată de SRL „Sanmiras” împotriva Preturii sectorului Buiucani, este ilegală şi netemeinică, fiind emisă cu aplicarea greşită a normelor materiale şi procesuale.

Susține partea recurentă că, prescripția contestată întrunește elementele constitutive ale unui act administrativ individual defavorabil, şi anume:

- impune SRL „Sanmiras” obligatia să demoleze o construcție în mod benevol şi necondiționat, stabilind un termen imperativ (31.01.2025);
- prevede consecințe directe sub formă de sancțiuni în caz de neexecutare-demontarea forțată, suportarea cheltuielilor de demolare;
- este adresată nominal şi produce efecte directe în plan juridic, patrimonial şi procedural;
- afectează direct drepturile patrimoniale ale SRL „Sanmiras” (dreptul de proprietate) sub aspectul obligării la suportarea cheltuielilor de demolare.

Menționează SRL „Sanmiras” că, această prescripție nu este un simplu avertisment sau o constatare, ci cuprinde o obligație directă şi imperativă, precum şi o condiționare juridică, invocându-se că dacă SRL „Sanmiras” nu se

conformează, autoritatea va demola în mod forțat construcția, urmând să recupereze cheltuielile de la reclamantă . reclamantul se poziționează pe faptul că actul contestat afectează direct şi nemijlocit interesele patrimoniale ale societății, şi nu poate fi tratat ca o simplă formalitate procedurală.

Mai mult, prescripția produce efecte ireversibile prin natura ei: ea impune costuri semnificative, amenință existența unui activ economic şi antrenează sancțiuni în caz de neexecutare. Tocmai de aceea, refuzul instanței de fond de a-i recunoaşte caracterul atacabil şi de a admite examinarea pe fond a acțiunii aduce atingere dreptului constituțional la un proces echitabil, garantat de art. 20 din Constituția Republicii Moldova şi art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Notează partea recurentă că, declararea acțiunii ca inadmisibile, pentru considerentele expuse în încheierea instanței, este echivalentă cu un refuz al instanței de a examina cauza pe fond, fapt ce determină încălcarea dreptului la o cale efectivă de atac și încălcarea principiului efectivității protecției juridice.

Susține recurenta că, instanța de fond a apreciat în mod greşit și condiția de admisibilitate privind existența unui „drept vătămat" or, SRL „Sanmiras" a avut un contract de arendă legal încheiat şi prelungit cu autoritatea publică, a achitat obligațiile financiare aferente, şi a continuat să exploateze cu bună-credinţă parcarea auto, considerând în mod rezonabil că raportul juridic funciar continuă în lipsa unei notificări contrare. Emiterea prescripției a venit pe fondul unei tăceri administrative, iar contestarea acesteia este o reacție legitimă la o măsură disproporționată, prin care se urmăreşte desființarea unui obiect economic fără o hotărâre definitivă în fond asupra regimului juridic al terenului. Şi aceasta în condițiile în care pe rol se află o cerere de chemare în judecată prin care SRL „Sanmiras" solicită constatarea aprobării şi prelungirii tacite a contractului de arendă pentru terenul pe care se află parcarea.

Mai indică SRL „Sanmiras" că, prescipția inițială din 17 iunie 2024 care are conținut identic cu prescripția nr. 27 din 02.12.2024 a fost considerată de către instanța de judecată drept act administrativ individual, acțiunea fiind pusă pe rol şi examinat fondul cauzei.

Prin urmare partea recurentă solicită anularea încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 09 iunie 2025 şi adoptarea unei noi încheieri privind declararea drept admisibilă a acțiunii înaintate de SRL „Sanmiras" către Pretura sectorului Buiucani privind anularea actului administrative cu obligarea instanței de a examina acțiunea în fond.

<u>Argumentele părții intimatge vis-a-vis de pretinsele încălcări.</u>

Prin referința depusă, partea intimată Pretura sectorului Buiucani, mun. Chișinău a solicitat respingerea recursului declarat de SRL „Sanmiras”, cu menținerea încheierii instanței de fond, ca fiind legală și întemeiată.

<u>Verificarea condițiilor de admisibilitate a recursului prin prisma respectării termenului de declarare a recursului.</u>

În conformitate cu reglementările art. 241 alin. (1), (3) Cod administrativ, încheierile primei instanţe şi ale instanţei de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărîre, în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi. Pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătoreşti se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Potrivit prevederilor art.242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătoreşti se depune motivat la instanţa de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătoreşti, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic. Instanţa de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntîrziat recursul împotriva încheierii judecătoreşti împreună cu dosarul judiciar instanţei competente să soluţioneze recursul.

Articolul 236 Cod administrativ, prevede expres că instanţa de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs.

Apelul se declară inadmisibil în special cînd:

a) hotărîrea în fond nu poate fi contestată cu apel;

b) apelul este depus în mod repetat;

c) apelul este depus de o persoană neîmputernicită;

d) apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin.(1);

e) motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2);

f) cererea de apel nu corespunde cerinţelor stabilite la art.233 alin.(1) şi (2) şi art.234 alin.(1) şi apelantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanţa de judecată.

Respectiv, potrivit principiului simetriei juridice, care implică abordarea subsumară a Codului administrativ, criteriile de admisibilitate a apelului, reglementate conform art.236 Cod administrativ sunt aplicabile în cadrul procedurii de contestare cu recurs a încheierilor instanțelor de fond.

Completul judiciar a constatat cu certitudine faptul că încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 09 iunie 2025 a fost contestată cu recurs la 20 iunie 2025.

Pornind de la analiza curgerii termenilor detalia-ţi supra, Completul judiciar concluzionează despre faptul că recursul declarat de SRL „Sanmiras" a fost depus în interiorul termenul legal, iar recursul depus conține motivarea temeiurilor de fapt și de drept pe care partea recurentă î-și întemeiază pretențiile, taxa de timbru fiind achitată .

În condițiile descrise mai sus, în temeiul reglementărilor art. 233; 236; 241 Cod administrativ, Completul specializat în materie de contencios administrativ concluzionează despre întrunirea condițiilor de admisibilitate a recursului în cauză, motiv din care acesta urmează a fi judecat în fond.

Aprecierea instanţei de recurs a argumentelor părţilor şi cadrului legal aplicabil raportului de contencios administrativ;

Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, în coraport cu cadrul legal aplicabil raportului juridic de contencios administrativ, Colegiul consideră că recursul urmează a fi admis, din următoarele motive.

Conform art. 192 alin. (1) Cod administrativ*, pentru examinarea acţiunilor în contencios administrativ la curţile de apel şi la Curtea Supremă de Justiţie se instituie complete şi/sau colegii specializate de judecători.*

Potrivit art. 194 alin. (1) Cod administrativ*, în procedura în prima instanţă, în procedura de apel şi în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătoreşti se soluţionează din oficiu probleme de fapt şi de drept.*

Potrivit art. 243 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, *examinînd recursul împotriva încheierii judecătoreşti, instanţa adoptă una dintre următoarele decizii:* ***anulează încheierea şi adoptă o nouă încheiere.***

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (2) Cod administrativ, *instanţa competentă soluţionează recursul împotriva încheierilor judecătoreşti fără şedinţă de judecată. Dacă consideră necesar, instanţa competentă poate cita participanţii la proces.*

Conform art. 243 alin. (3) Cod administrativ, *decizia prin care se soluţionează recursul împotriva încheierii judecătoreşti se motivează în scris.*

Materialele cauzei denotă cu certitudine faptul că, la 21 aprilie 2003, SRL „Sanmiras" a încheiat cu Primăria municipiului Chişinău, în baza Deciziei Consiliului Municipal Chişinău nr. ***** din 14.04.2003, Contractul de arendă nr. 3670/2003 privind transmiterea în folosință a unui lot de teren cu suprafața

de 0,083 ha, situat în *****, având numărul cadastral *****, destinat amenajării şi exploatării unei parcări auto cu caracter provizoriu (f.d.11).

Prin Acordul adițional 09.01.2017, contractul a fost prelungit pentru un termen de 5 ani, iar chiria a fost majorată. S-a stabilit termenul de valabilitate al contractului de arendă nr.3670/2003 din 21.04.2003, pînă la data de 21.04.2021 (f.d.12-13).

La 17 iunie 2024, Pretura sectorului Buiucani a emis o primă prescripție prin care SRL „Sanmiras" a fost obligată să demoleze benevol şi necondiționat parcarea auto construită neautorizat, amplasată la adresa ***** (numărul cadastral *****), cu aducerea terenului la forma inițială, conform art.101 din Codul Funciar al RM, în termenul de pînă la 17 iulie 2024 (f.d.32)

Considerînd această prescripție ilegală SRL „Sanmiras" a depus la 14 august 2024 o acțiune în contencios administrativ împotriva Preturii sectorului Buiucani cu privire la anularea actului administrativ (f.d.33).

Ulterior la 2 decembrie 2024, Pretura sectorului Buiucani a emis prescripția nr. 27 prin care SRL „Sanmiras" a fost obligată să demoleze benevol şi necondiționat parcarea auto construită neautorizat, amplasată la adresa ***** (numărul cadastral *****), cu aducerea terenului la forma inițială, conform art.101 din Codul Funciar al RM, în termenul de pînă la 31 ianuarie 2025 (f.d.20).

La 2 ianuarie 2025, SRL „Sanmiras" s-a adresat cu cerere prealabilă către Pretura sectorului Buiucani solicitînd anularea în întregime a prescripției Preturii sectorului Buiucani nr. 27 din 02.12.2024 (f.d.21-23).

Ulterior, la 31 ianuarie 2025, SRL „Sanmiras" a depus acțiune în contencios administrativ către Pretura sectorului Buiucani prin care a solicitat anularea prescripției Preturii sect. Buiucani nr. 27 din 02 decembrie 2024 privind demolarea parcării auto amplasate în ***** (nr. cadastral *****) (f.d.4-7).

Concomitent cu depunerea acțiunii în contencios administrativ a depus și cerere privind suspendarea în totalitate a executării actului administrativ individual (f.d.29-31).

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 09 iunie 2025, s-a respins cererea de suspendare a executării prescripției Preturii sect. Buiucani nr. 27 din 02 decembrie 2024, ca inadmisibilă.

S-a declarat inadmisibilă acțiunea înaintată de SRL „Sanmiras" către Pretura sectorului Buiucani privind anularea actului administrativ și încasarea cheltuielilor de judecată.

În susținerea poziției sale prima instanță a reținut că:.... *„În acord cu art. 22 din Legea privind statutul municipiului Chişinău, în exercitarea atribuţiilor, pretorul emite dispoziţii cu caracter normativ şi individual. Dispoziţiile pretorului sunt supuse controlului administrativ şi pot fi atacate, în modul stabilit de lege, în instanţa de judecată de către persoanele care se consideră vătămate într-un drept al lor prin dispoziția respectivă.*

Din conţinutul cadrului legal reliefat supra, rezidă cu certitudine că prescripția nu îmbracă forma unui act administrativ, or, nu impune obligaţii, sancţiuni, sarcini; nu afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor și nu respinge acordarea avantajului solicitat, în accepțiunea definită la art. 11 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ."

Totodată instanța de fond a reținut: *„Actul ce conține o propunere, sugestie, recomandare, a priori nu poate afecta drepturi şi interese legitime, fiind unul neutru şi inofensiv. Prescripția degajă dintr-o etapă a procesului de verificare a legalității imobilelor în virtutea Regulamentului provizoriu privind procedura de demolare a construcțiilor executate ilegal pe terenurile ce aparțin domeniului public/privat al municipiului Chișinău, care separat nu constituie obiect în procedura contenciosului administrativ, fiind pasibil contestării concomitent cu dispoziția ce culminează etapa finală a procedurii administrative. Or, dreptul vătămat este indisolubil legat de un act administrativ emanat de la o autoritate publică, generator de efecte juridice."*

Urmare celor elucidate, instanța de fond a concluzionat că: *„prin prezenta acțiune, reclamanta contestă Prescripția Preturii sectorului Buiucani nr.27 din 02.12.2024 privind evacuarea parcării auto, care prin prisma reglementărilor legale prevăzute expres în Codul Administrativ, nu reprezintă acte administrative, or, prin intermediul acestora, s-a adus la cunoștința reclamantei faptul că, ultima este obligată să demoleze benevol și necondiționat parcarea auto construită neautorizat, comunicându-se totodată că, în caz contrar, obiectul edificat neautorizat va fi demontat în mod forțat de către subdiviziunile municipale, conform dispoziției pretorului de sector.*

În prezenta speță, Prescripția Preturii sectorului Buiucani nr.27 din 02.12.2024 privind evacuarea parcării auto, constituie operațiune administrativă inexecutorie ce este susceptibilă contestării doar concomitent cu actul administrativ adoptat ulterior - actul de constatare, mai mult, această etapă a procedurii administrative nu este generatoare de efecte juridice pentru reclamant, reprezentând de fapt manifestarea de voință sau activitatea incipientă derulată în cadrul unei proceduri administrative."

În condițiile cauzei concrete, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ din cadrul Curții de apel Centru, apreciază ca fiind neîntemeiate concluziile enunțate supra, cît și încheierea instanței de fond din 09 iunie 2025, în partea declarării acțiunii înaintate de către SRL „Sanmiras" către Pretura sectorului Buiucani privind anularea actului administrativ și încasarea cheltuielilor de judecată ca inadmisibilă, din considerentele ce succed.

Conform art. 53 alin.(1) din Constituție, persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr- un act administrativ sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptăţită să obţină recunoaşterea dreptului pretins, anularea actului şi repararea pagubei.

Conform prevederilor art.1 Cod administrativ, (1) Legislaţia administrativă reprezintă cadrul juridic principal prin care se asigură reglementarea raporturilor administrative la înfăptuirea activităţii administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia.

(2) Legislaţia administrativă se întemeiază pe normele constituţionale dezvoltate în prezentul cod, în alte legi şi în alte acte normative subordonate legii, care reglementează raporturile administrative şi care trebuie să fie în concordanţă cu Constituţia Republicii Moldova.

(3) Actele normative subordonate legii se aplică la reglementarea raporturilor administrative doar în cazurile în care sînt emise în temeiul legii şi nu contravin ei.

Conform art. 5 Cod administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale şi normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum şi a operaţiunilor administrative realizate de autorităţile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii şi se aplică nemijlocit legea.

Potrivit art. 10 alin. (1) Cod administrativ, **actul administrativ individual** este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, **cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.**

Potrivit art. 15 Cod administrativ, (1) Operaţiunile administrative sînt manifestările de voinţă sau activităţile autorităţilor publice care nu produc ca atare efecte juridice.

(2) Operaţiunile administrative pot fi contestate doar concomitent cu actul administrativ individual, cu excepţia operaţiunilor administrative executorii sau îndreptate împotriva unui terţ**.**

Conform art.17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

În concordanță cu art. 20 Cod administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Potrivit prevederilor art. 39 Cod administrativ, (1) Controlul judecătoresc al activităţii administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit. (2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Potrivit art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

Conform art. 207 alin. (1) Cod administrativ, instanţa verifică din oficiu dacă sînt întrunite condiţiile pentru admisibilitatea unei acţiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acţiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Potrivit art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, acţiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special cînd: reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17.

În contextul normelor enunțate, Completul judiciar menționează că, reieșind din prevederile art. 206 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, reclamanta a formulat o acțiune în contestare, aceasta solicitînd anularea prescripțiilor prin care a fost obligată să demoleze parcarea auto amplasată în ***** (nr. cadastral *****).

Cu raportare la speța în cauză, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru reține că, prin Prescripția nr.27 din 02 decembrie 2024, emisă de Pretura sectorului Buiucani, SRL „Sanmiras” a fost obligată:

- să demoleze benevol şi necondiționat parcarea auto construită neautorizat, amplasată la adresa ***** (numărul cadastral *****), cu aducerea terenului la forma inițială, conform art.101 din Codul Funciar al RM, în termenul de pînă la 31 ianuarie 2025.

În caz contrar, obiectul edificat neautorizat va fi demontat în mod forţat de către subdiviziunile municipale conform dispoziției pretorului de sector. Restituirea materialelor abținute în urma demontării forțate, la solicitarea proprietarului construcţiei, poate fi efectuată doar după achitarea integra a cheltuielilor suportate pentru lucrările de demontare forţată, transportul materialelor la locul depozitarii şi păstrării acestora. La expirarea termenelor de păstrare, stabilite conform Regulamentului provizoriu privind procedura de demolare a construcțiilor executate ilegal pe terenurile ce aparţin domeniului public/privit al municipiului Chişinău, aprobat prin Decizia Consiliului municipal Chișinău *****din 04.12.2014 şi dispoziția Primarului general al municipiului Chişinău nr.883 din 19.08.2014, materialele vor fi comercializate în modul stabilit de legislația în vigoare.

Astfel, analizând conținutul Prescripției Preturii sectorului Buiucani nr.27 din 02 decembrie 2024, Completul judiciar constată că aceasta impune către SRL „Sanmiras" obligația directă și necondiționată de a demola parcarea auto amplasată neautorizat, stabilind un termen imperativ - pînă la 31 ianuarie 2025 , ceea ce conferă acesteia caracter executoriu.

Or, nerespectarea prescripției atrage consecințe juridice concrete și patrimoniale imediate, respectiv demolarea forțată a construcției și suportarea integrală a cheltuielilor de către SRL „Sanmiras", fapt ce demonstrează că nu este o simplă recomandare sau operațiune procedurală neutră.

Prin urmare, Prescripția Preturii sectorului Buiucani nr.27 din 02 decembrie 2024 impune obligații concrete și determină consecințe juridice patrimoniale, stabilește un termen imperativ de executare și prevede sancțiuni și măsuri de executare forțată în caz de neexecutare.

În consecință, caracterul imperativ, executoriu și generator de efecte juridice imediate conferă Prescripției Preturii sectorului Buiucani nr.27 din 02 decembrie 2024 natura unei operațiuni administrative executorii în sensul art. 15 alin. (2) Cod administrativ, fiind astfel susceptibilă de contestare directă în contencios administrativ.

În conformitate cu prevederile art.15 alin.(2) Cod administrativ, operaţiunile administrative pot fi contestate doar concomitent cu actul administrativ individual, ***cu excepţia operaţiunilor administrative executorii*** sau îndreptate împotriva unui terţ.

La caz, Completul judiciar menționează că suntem în prezența unei operaţiuni administrative executorii iar, caracterul imperativ, executoriu și generator de efecte juridice imediate ale acesteia permite contestarea Prescripției

Preturii sectorului Buiucani nr.27 din 02 decembrie 2024 în contencios administrativ, fără a fi necesară așteptarea unui act ulterior de constatare sau măsură finală, întrucât art. 17 Cod administrativ conferă titularului dreptul de a revendica orice drept vătămat prin activitate administrativă.

Prin urmare, Completul specializat notează că fiind neîntemeiată poziția instanței de fond potrivit căreia, „*Prescripția Preturii sectorului Buiucani nr. 27 din 02.12.2024 privind evacuarea parcării auto,* ***constituie operațiune administrativă inexecutorie*** *ce este susceptibilă contestării doar concomitent cu actul administrativ adoptat ulterior - actul de constatare.* Or, din conținutul prescripției rezultă că aceasta produce efecte juridice directe asupra drepturilor patrimoniale ale SRL „Sanmiras", impunând obligații concrete și stabilind consecințe juridice determinate în caz de neexecutare. În aceste condiții, prescripția are caracterul unei operațiuni administrative executorii în sensul art. 15 Cod administrativ, fiind susceptibilă de contestare pe cale separată în contencios administrativ, iar instanța de fond a apreciat eronat natura juridică a acesteia.

Instanța de recurs subliniază că, Codul administrativ asigură în condiții de maximă accesibilitate un control judecătoresc efectiv asupra activității administrative desfășurate de autoritățile publice ale statului, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăţilor prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ţinîndu-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept, (art. 3).

Conform art. 23 Cod administrativ, (1) Autoritățile publice şi instanţele de judecată competente acţionează respectînd principiul egalităţii şi nediscriminării. (2) Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să trateze în mod egal persoanele aflate în situaţii similare. Orice diferenţă de tratament trebuie justificată în mod obiectiv. (3) Atît în cadrul procedurii administrative, cît şi în cadrul procedurii de contencios administrativ sau ca rezultat al acestora, nicio persoană nu poate beneficia de privilegii, nu poate fi dezavantajată, lipsită de drepturi sau scutită de obligaţii pe motiv de rasă, origini familiale, sex, limbă, cetăţenie, apartenenţă etnică, religie, convingeri politice sau ideologice, educaţie, situaţie economică, condiţie socială.

Astfel, instanțele judecătorești urmează să asigure garanțiile oferite de dreptul la un proces echitabil, în așa mod încât acestea să nu îngrădească în mod disproporționat accesul liber la justiție, ci, din contra, să contribuie la eficientizarea și lărgirea acestuia.

Prin urmare, în contextul acordării protecției efective dreptului de acces liber la justiție, garantat de art.6 § 1 din Convenţia pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituţia Republicii Moldova şi art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat şi în jurisprudența CtEDO, circumstanțele relatate generează anularea încheierii contestate în partea declarării acțiunii înaintate de către SRL „Sanmiras" către Pretura sectorului Buiucani privind anularea actului administrativ și încasarea cheltuielilor de judecată ca inadmisibilă. Or, menținerea acesteia, în condițiile enunţate, nu ar constitui decât o îngrădire a posibilității pentru reclamantă de a-şi valorifica drepturile procedurale conform normelor în vigoare, garantate atât de legislația naţională, cât şi de Convenţia pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, precum şi îngrădirea accesului la justiție.

În ceea ce priveşte cerința SRL „Sanmiras" privind suspendarea executării prescripției Preturii sectorului Buiucani nr. 27 din 02 decembrie 2024, Completul judiciar consideră că aceasta urmează a fi respinsă ca neîntemeiată, din următoarele considerente.

Potrivit art.214 alin. (1)-(4) din Codul administrativ, *(1) Suspendarea executării actului administrativ individual contestat poate fi solicitată de către reclamant instanţei de judecată care examinează acţiunea de contencios administrativ. (2) Instanţa de judecată poate dispune suspendarea executării actului administrativ individual din motivele prevăzute la art.172 alin.(2). (3) Pentru probarea faptelor, participanţii, în locul prezentării probelor obişnuite, pot depune o declaraţie pe propria răspundere. (4) Instanţa de judecată decide cu privire la suspendarea executării actului administrativ individual printr-o încheiere susceptibilă de recurs, fără citarea participanţilor la proces. Dacă consideră necesar, instanţa de judecată citează părţile pentru audiere în privinţa temeiniciei cererii de suspendare. Prevederile art.177 alin.(2) din Codul de procedură civilă nu se aplică.*

Respectiv, prin reglementările art. 214 Cod administrativ legiuitorul a stabilit ca un mijloc pentru asigurarea respectării principiului legalității, care guvernează întreaga activitate a autorităților publice – **suspendarea executării actului administrativ individual contestat.**

Astfel, suspendarea reprezintă operaţia de întrerupere temporară a efectelor juridice produse de un act juridic. Suspendarea actelor administrative reprezintă o garanţie a asigurării legalităţii, ce intervine însă în cazuri de excepţie, în situaţii limită. Ea are în vedere fie întreruperea vremelnică a producerii de

efecte juridice (ceea ce înseamnă că actul era în vigoare) fie amânarea temporară a producerii de efecte juridice.

Potrivit Recomandării Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei nr. (89) 8 din 13 septembrie 1989 privind protecția provizorie în materie administrativă, se solicită autorității jurisdicționale comptente ca atunci când executarea unei decizii administrative este de natură să provoace daune grave, dificil de reparat, persoanelor cointeresate de această decizie să ia măsuri de protecție provizorie corespunzătoare, în limitele competenței sale și fără ca, astfel să influențeze în vre-un fel soluția asupra fondului, cu atît mai mult atunci cînd există un argument juridic aparent valabil în raport cu elementele de legalitate a actului administrativ contestat.

În același timp, pentru a evita abuzurile nejustificate din partea reclamantului, judecătorului i se oferă posibilitatea de a aprecia întinderea și caracterul real, ireversibil al prejudiciului, a cărui producere iminentă este invocată de reclamant. Se mai reține că măsurile provizorii aplicate în fiecare caz separat de către instanța de judecată țin de substanța obiectului acțiunii. Instanța urmează să dispună măsura provizorie, care ar menține starea de fapt pe durata examinării cauzei, ***în circumstanțe în care în mod plauzibil există riscul unei pagube ireparabile.***

Potrivit art.172 alin. (2) Cod Administrativ, *motivele suspendării sînt:*

a) existenţa unor suspiciuni serioase şi rezonabile privind legalitatea actului administrativ individual defavorabil;

b) existenţa pericolului iminent de producere a unor prejudicii ireparabile prin executarea în continuare a actului administrativ individual defavorabil.

Astfel, prin art.172 alin. (2) Cod Administrativ, legislatorul a stabilit că actul administrativ poate fi **suspendat doar** în cazul confirmării incontestabile a existenţei unor suspiciuni serioase şi rezonabile privind legalitatea actului administrativ individual defavorabil și/sau existenţa pericolului iminent de producere a unor prejudicii ireparabile prin executarea în continuare a actului administrativ individual defavorabil.

În acest sens, Completul judiciar concluzionează că, la dispunerea suspendării actului administrativ urmează a fi constatate existența acelor temeiuri necesare a fi întrunite, invocate prin lege.

Atât cazul bine justificat, cât şi paguba a cărei iminentă producere ar fi înlăturată prin suspendarea executării actului administrativ, **trebuie să fie indicate și probate în concret**, nu doar afirmate prin preluarea textelor de lege rezultând aşadar obligația probării faptului că existenţa acestor condiţii nu doar

că se prezumă, ci trebuie dovedite de persoana lezată care a solicitat suspendarea executării actului administrativ.

Raportînd cadrul legal la circumstanțele faptice ale cauzei, instanța de recurs reține că, prin Prescripția nr. 27 din 2 decembrie 2024 emisă de Pretura sectorului Buiucani, SRL „Sanmiras" a fost obligată să demoleze benevol şi necondiționat parcarea auto construită neautorizat, amplasată la adresa ***** (numărul cadastral *****), cu aducerea terenului la forma inițială, conform art.101 din Codul Funciar al RM, în termenul de pînă la 31 ianuarie 2025.

Concomitent cu depunerea acțiunii în contencios administrativ SRL „Sanmiras" a solicitat și suspendarea prescripției Preturii sect. Buiucani nr. 27 din 02 decembrie 2024 cu privire la demolarea benevolă și necondiționată a parcării auto amplasată în ***** (nr. cadastral *****) până la soluționarea definitivă a litigiului invocînd că, există suspiciuni serioase şi rezonabile privind legalitatea prescripției contestate în partea ce ține de constatările făcute în aceasta.

De asemenea, partea recurentă susține că neaplicarea măsurii de suspendare a executării Prescripției Preturii sectorului Buiucani nr. 27 din 02 decembrie 2024 este de natură să conducă, în mod iminent, la producerea unui prejudiciu patrimonial semnificativ în detrimentul societății reclamante, constând în suportarea cheltuielilor de demolare a construcției și de readucere a terenului la starea inițială, prejudiciu care, prin natura sa, este dificil sau imposibil de reparat ulterior.

Instanța de recurs reține că, suspendarea executării actului administrativ este o măsură cu caracter excepţional, prevăzută de lege, care poate fi admisă numai dacă sunt întrunite, una dintre condiţiile prevăzute de lege: prezenţa suspiciunilor rezonabile în privinţa legalităţii actului administrativ contestat şi existenţa pericolului iminent de producere a unor prejudicii ireparabile.

Este de menţionat faptul că, sarcina probaţiunii întru aplicarea suspendării este în seama solicitantului, care urmează să prezinte probe pertinente şi să justifice necesitatea asigurării acesteia.

Sub aspectul pericolului iminent de producere a unor prejudicii ireparabile, instanța de recurs menționează că, prin pericol iminent se prezumă situații și împrejurări care sunt de natură să producă, prin executarea în continuare a actului administrativ individual defavorabil, în raport cu destinatarul, prejudicii ireparabile, circumstanță ce nu se circumscrie în cazul din speță. Paguba iminentă, presupune existența în cuprinsul actului vizat a unor dispoziții care,

prin aducerea la îndeplinire ar produce reclamantului un prejudiciu greu sau imposibil de înlăturat în ipoteza anulării actului.

Ce ține de prezența pericolului iminent de producere a prejudiciilor ireparabile prin executarea în continuare a prescripției, reclamanta/recurentă nu a oferit argumente obiective prin a explica în ce mod - prescripției Preturii sect. Buiucani nr. 27 din 02 decembrie 2024 - ar produce prejudicii ireparabile pentru aceasta.

Totodată, Completul judiciar reține că eventualele cheltuieli invocate de SRL „Sanmiras" nu au fost demonstrate prin niciun mijloc de probă, nefiind prezentate documente contabile, estimări financiare sau alte dovezi care să confirme existența și amploarea prejudiciului pretins.

În partea ce ține de suspiciunile serioase și rezonabile referitoare la legalitatea actului administrativ individual defavorabil Completul judiciar menționează că, prin suspiciuni serioase şi rezonabile se înțeleg acele fapte care nu confirmă propriu-zis ilegalitatea actului, dar oferă instanței de judecată posibilitatea intrinsecă să-și formeze, în urma unei examinări sumare, convingerea că acesta ar fi unul ilegal. Or, ilegalitatea actului administrativ individual, în esență este un aspect de fond care se constată în urma examinării cauzei de contencios administrativ în cadrul dezbaterilor judiciare, iar suspendarea executării actului administrativ individual este o măsură de protecție provizorie și efectivă de protecție a drepturilor subiective ale reclamantului.

Completul specializat reține că, este de necontestat faptul că actul administrativ se bucură de prezumţia de legalitate, de prezumția de veridicitate şi prezumţia de autenticitate, de unde decurge principiul că actul administrativ este executoriu din oficiu (*executio ex officio*) şi imediat, el fiind însuşi titlu executoriu, fără a mai fi nevoie de învestirea lui cu formulă executorie, atât timp cât judecătorul nu a intervenit pentru a paraliza executarea sau pentru a-l anula.

De asemenea, din acreditarea ideilor mai sus expuse se desprinde şi o altă concluzie, respectiv aceea că prezumția de legalitate de care beneficiază actul administrativ este o prezumţie simplă (*iuris tantum*), în timp ce prezumţia de adevăr legal (*res iudicata pro veritate habetur*), ce caracterizează actul jurisdicţional, este o prezumţie absolută irefragabilă (*iuris et de iure*), de unde se deduce faptul că, uneori, actul administrativ are valoare juridică sau forţă normativă inferioară hotărârii judecătoreşti.

Nu în ultimul rînd Completul judiciar ține să menționeze că, la această etapă procesuală nu pot fi subsumate condiţiei cazului bine justificat aprecierile

recurentului referitoare la ilegalitatea actului administrativ a cărui suspendare a executării o solicită. Astfel, la această etapă motivele de ilegalitate a actului invocat în susţinerea cererii de suspendare, care presupun cercetarea în profunzime a fondului cauzei, nu se circumscriu condiţiei referitoare la existenţa unui caz bine justificat.

Or, din analiza sumară a motivelor de nelegalitate invocate cu privire la actul administrativ contestat a cărui suspendare s-a solicitat în cauză nu oferă indicii suficiente de răsturnare a prezumţiei de legalitate de care se bucură respectivul act, în cazul particular supus evaluării.

Instanța de recurs reiterează că, pentru conturarea cazului temeinic justificat, care să impună suspendarea unui act administrativ, instanţa nu trebuie să procedeze la analizarea criticilor de nelegalitate pe care s-ar întemeia însăşi cererea de anulare a actului administrativ, ci trebuie să-şi limiteze verificarea doar la acele împrejurări vădite de fapt şi/sau de drept care au capacitatea să producă o îndoială serioasă asupra prezumţiei de legalitate de care se bucură un act administrativ.

Completul judiciar reţine că nu este suficient ca reclamantul să afirme existenţa unor motive de nelegalitate, ci trebuie să ofere unele elemente probatorii, evidente, care fără o cercetare aprofundată să permită formarea unui dubiu asupra legalităţii actului. Aceste indicii de nelegalitate este necesar să fie evidente, pentru a putea fi identificate cu uşurinţă la nivelul aparenţelor.

Însă, argumentele reclamantei/recurente, expuse în cererea privind suspendarea prescripției, nu întrunesc condițiile de prezență evidentă a unor suspiciuni serioase şi rezonabile privind legalitatea actului administrativ individual defavorabil.

Astfel, Completul judiciar concluzionează că cererea depusă de SRL „Sanmiras” privind suspendarea executării prescripției Preturii sectorului Buiucani nr. 27 din 02 decembrie 2024, urmează a fi respinsă ca neîntemeiată

În condițiile descrise, încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 09 iunie 2025, în partea declarării ca inadmisibilă a acțiunii în contencios administrativ înaintată de SRL „Sanmiras” împotriva Preturii sectorului Buiucani privind anularea actului administrativ și încasarea cheltuielilor de judecată, se casează, cu restituirea cauzei, în această parte, spre judecare la Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani), iar în partea ce ține de respingerea cererii de suspendare a executării prescripției Preturii sectorului Buiucani nr. 27 din 02 decembrie 2024, încheierea atacată se menține,

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1) lit. c), alin. (3) Cod administrativ, Completul specializat în examinarea acţiunilor în contencios administrativ și în materie de insolvabilitate, reorganizare și dizolvare a persoanelor juridice din cadrul Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții de Apel Centru,

D e c i d e:

Recursul declarat de SRL „Sanmiras”, **se admite parțial.**

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 09 iunie 2025, în partea declarării ca fiind inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ depusă de SRL „Sanmiras” împotriva Preturii sectorului Buiucani privind anularea actului administrativ și încasarea cheltuielilor de judecată, **cu restituirea cauzei, spre judecare în Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani), în același complet de judecată.**

În partea respingerii cererii de suspendare a executării prescripției Preturii sect. Buiucani nr.27 din 02 decembrie 2024, depusă de SRL „Sanmiras”, ***încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 09 iunie 2025, se menține.***

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele completului,
Judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Ghedrovici Nicolae

Bostan Angela